

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Válság.

Pihen a bécsi prés. Erőfeszítés, alku-dozások, célhoz nem vezettek. A quotát emelni képtelenség. A ministerek megszakították a tárgyalásokat. Mit jelent e körülmény? Ha még ez sem előjele a válságnak, akkor a kormánynak örökéletet lehet jósolni.

Igen, a quotát emelni nem lehet. Nem lehet pedig azért, mert Magyarország népe az anyagi végromlás szélén áll. Tessék elgondolni, hogy éveken keresztül nincs kedvező termésünk. Iparosaink, kereskedőink nem képesek a mostoha viszonyokkal küzdeni. Valóságos népvándorlás van hazánk és Amerika között. Mindez nem azt igazolja-e, hogy vállainkra több terhet rakni lehetetlen!

Vannak, akik a statisztika adataiból akarják megélhetési viszonyainkat mérlegelni. Ez téves. Az érdeklődők nézzék meg zsebeink, kamaráink üres voltát. Lássák azt a nyomort, mely lakásainkban állandó tanyát ütött. Akkor elismerik, belátják, hogy nálunk sokkal nagyobb a nyomor, mint a bécsiek hirdetik, némelyek képzelik.

A saját tanyáján kell a szegénységet keresni, nem ott, ahol frázisokkal szinezik a képzelődést. Egyéb sem hiányzott még, csak az, hogy a kamatláb emeltetett. Akik

kölcsönből tartották fenn magukat, akik kölcsönből gazdálkodtak, rövidke idő alatt kénytelenek tapasztalni, hogy a közteher sulya, a kamatok terhe alatt összeroskadnak s egész életükön szerzett látszólagos vagyonuk újra kerül.

Ez a való és nem azon mese, hogy Magyarország kimerülhetlen. Aki pedig ezt belátni képes, tisztában lehet, hogy több terhet vállainkra rakni képtelenség. Mi lesz, mi lehet ebből, nem az-e, hogy a kormány levonja a következtetést!?

Az a bizonytalanság, mely nemzeteinkre nehezül, immár elviselhetetlen. Ennek adnak kifejezést azon honatyák is, akik szót emelnek a viszonyok megváltoztatása érdekében. Teszik ezt azok, akiket a politika hallgatásra kötelez. De megszólal azon nemzet is, mely kifogyott a türelemből, mivel hiába várja a kibontakozást.

Amidőn hasztalan várunk kedvezőbb viszonyokat, szárnyra kél, végigrepül az országban az a hír, hogy súlyosabb terhet szándékoznak vállainkra rakni, hogy a tanácskozás ennek, vagy más körülménynek miatta megszakadt.

Igazi áldás, valódi jótétemény volna már e zaklatott, minden reményéből kifogyott nemzetre, ha sorsának vezetése megváltoznék. A nemzet nem vesztegelhet. A nemzetnek haladni, folyton munkálkodnia

kell, mely a mai viszonyok mellett nemcsak lehetetlen, de arra van kilátásunk, hogy a folyton fokozni szándékolt közterhek alatt le kell roskadnunk!

Alkoholizmus és politika.

A magyar politikában, ismét elkésve bár a nyugattól, egy új, üdvös változás jelei mutatkoznak. Kezd feltűnni a szociálpolitikai alkotások kora! Nemrég a munkáslakások égető kérdése foglalkoztatta a kormányt s most a vasárnapi szeszkimérest tiltja be, hogy így indítson akciót az alkoholizmus ellen. Végre szedett elegendő áldozatot az alkohol és elismerik már a legfelsőbb körök is, hogy népünk erkölcsi, anyagi és testi épsége feltétlenül megkívánja, nem, megköveteli az alkoholizmus uralmának megtörését, terjedésének megállítását.

Nem új dolog az antialkoholista mozgalom. Hiszen a tudomány és tapasztalat már régen bebizonyította, hogy az alkohol csak a szellemileg és testileg degeneráltak számára jó gyarapítására jó. Már régen tudták ezt azok a politikusok is, kik soha sem tettek semmit az alkoholizmus leküzdésére. Nem tettek semmit, mert a magyar politika eddig elsősorban egyoldalú agrárius érdeket képviselt.

Magyarország mezőgazda állam s ezen elv tulzolt elismerése egy osztály jólétét az egész nép jólétének rendelté alá. Politikánk agrárius színezetének riktó bizonyossága az a két szám, mely a szeszadó és a földadó arányát mutatja. A magyar államkincstárnak

T Á R C A.

VISZONTLÁTÁS.

*Gyere édes párom! Simulj a szívemhez!
Csakhogy végre itt vagy! Úgy örül a lelkem,
Mert látod oly nehéz egymástól úgy távol:
Én az árvaságot nehezen viselem.
Tavaszbübbájának fénye, ragyogása
Andalító kéjjel omlik a szívemre,
És az őszi tájat mosolyogni látom,
Mintha virág nyílnék újabb kikeletre.*

*A szerető szívnek oly rövid az élet,
Egy-egy pillanat a tovatűnő óra,
És a küzdés között alig marad idő
Egy-egy vigasztaló, boldogító szóra
Miért legyünk távol egymástól, ha nem kell?
Ha az elhagyottság szomorít és éget,
Lásd a lelkem úgy fáj, elemészt a vágyam,
Hogyha nem lehetek mindörökké véled.*

*Te voltál az álmam, amig távol voltál
És e fényes álom most valóra váltott;
Reszketve, rajongva öllelek magamhoz:
Karjaiban érzem a szép menyországot.
Ne is hagyj el soha! Maradj mindig velem!
Nálad nélkül én csak létezem s nem élek,*

*Mint a fénysugártól színt kap a kis virág,
Úgy kap melegséget hangodtól a lélek.*

*Beszélgj! Kacagj! dalolj! hisz az én szívemnek
Gyógyító orvosság a Te édes hangod,
Kimondhatlan gyönyör, emésztő forró vágy
Minden mozdulatod, minden halk sóhajod;
Ezer csodás álom lebeg körül újra,
Ha melletted vagyok, hogyha Téged látlak
Mint mikor a kéklő tavaszi ég mosolyg:
Bánatos lelkemről elszállnak az árnyak.*

*Gyere édes párom simulj a szívemhez!
Ugye érted dobban? Ugye értesz engem?
Érted, hogy Te vagy éltém mindensége
Oh mennyi üdvösség két ragyogó szemben!
Most én csak a jelen mámorának élek,
A múltat felejtve, a jövőt nem kértem,
A boldogság lázas gyönyörében úszom —
Szeress! ölelj! csókolj! féltett üdvösségem.*

Millig Gyula.

Rokokó emlékek.

Versailles, 1907. augusztus.

A francia történelem legvonzóbb emlékei kétségkívül a versaillesi kastélyhoz fűződnek s így a világ minden tájkáról

Párisba özönlő idegenek közül alig akad egy is, aki ide ne rándulna legalább egy napra. De hát kit is ne érdekelne a hajporos rokokó és trubadur korszak egykori fészke, ahol mintha minden butor, minden bokor azokról a poetikus, szerelmes időkről suttagna, regélné...

A versaillesi kastély helyén valamikor szélmalom állott XIII. Lajos 1624-ben vadászlakkal cseréli fel a malmot, melyből XIV. Lajos 50. év múlva világhírű tündérpalotát varázsol, hol ujjaébred a francia renaissance, az irodalom, művészet, színház, tánc és zene. Itt készül el az első opera, melyet Lully és Luinault irnak a király parancsára, ezidőben csendül fel az első menuett, melynek ütemére parókás párok lejtik a versaillesi palota tükörsima parkettjén ezt az örökké bájos táncot.

A fontainebleau-i vadászatok lassankint el-elmaradoznak, a rokokó fejedelem minden idejét az egyre sűrűbbé váló versaillesi ünnepek kötik le, XIV. Lajos nem sajnál sem pénzt, sem fáradságot a siker és ragyogás érdekében, amit legjobban igazol az a körülmény, hogy az „Éjjel” című balletben egy 12 millió frankot érő „Napkirály” jelmezen lépett fel. (Ezért hívták napkirálynak.) Természetes, hogy e mesébe illő mű-

Az iskolai év kezdetével ajánlom a n. é. közönségnek **óriási raktáramat leányok és fiuk részére** u. m. **czipők, ingek, zsebkendők, harisnyák, tornaczipők és trikókat stb.**

EISLER KÁROLY divatáruháza Nyiregyházán. **Telefon 114.**

Lapunk egyes számonként Kiss T. Emma dohánytőzsdéjében és Hirschler Mórnál kapható. Mai számunk 8 oldalra terjed.

százmillió koronát jövedelmez az alkohol fogyasztás, míg „arany kalással ékes rónasága”, összes termőföldje után hetvennégy millió adót fizetnek. Huszonhat millióval többet sajátol ki tehát az állam a szegény munkásnépből, mely tudvalevőleg a legnagyobb alkohol fogyasztó, mint az összes földbirtokból azzal lelketlen és erkölcstelen elvvel, mellyel az alkoholt „élvezeti cikk”-nek bélyegzi. Igen élvezeti cikke a mágnásnak az alkohol, ki nem tudván mit kezdeni a pénzzel, pezsgős üvegeket vagdos a falhoz. De a munkásnak megülő mérge a szesz, melyet hivatalosan élvezeti cikknek deklarálnak, s árusítanak csak azért, hogy előteremtessék az az adó, melyet a földbirtokosok nem fizetnek meg. Mert nálunk mindenkit tulterhel a sok adó, csak a föld, vagy helyesebben a nagybirtokosokat nem. A kisbirtokos ugyanis még aránylag is többet fizet, mint a nagybirtokos s a 84 millió földadónak óriási százalékát szintén a szegényebb osztály fizeti. Egyforma megterhelés mellett a földadó is kitenne száz milliót, melynek még kétszeresse sem jelentené a földbirtokosok tulterhelését. Csakhogy éppen mivel az agrárius érdekében a föld arányos és kellő megterhelését megakadályozzák, financialis okokból kénytelenek vagyunk megengedni, hogy az alkoholizmus akadálytalanul szedje áldozatait, s hogy a nyomorult potátor munkás, ki jövedelmének 20 százalékát alkohorra, pardon hivatalból „élvezet”-nek nevezett nemzetölő méregre költi, fizesse meg a földbirtokosok adóját.

Pusztán anyagi érdek akadályozza meg a politikában az alkohol elleni küzdelmet, egy adót nem kellő mértékben fizető osztálynak anyagi érdeke. Maga az új törvényjavaslat leplezi ezt le a legjobban, midőn azt mondja: A szeszkimérés vasárnap tilos, de a szeszadó, az felemeltessék! A szeszadót félti tehát az állam s nem népe jólétét s csökkenjen bár az alkohol fogyasztás, a száz millió adót elő kell teremteni az istenverte munkásnép garasából.

A szeszadó felemelése azonban, ellentét-hetné bárki, maga is a szeszfogyasztás csökkentésére vezet. Mert az áru drágulásával egyidejűleg jelentkezik a kereslet csökkenése. Ez a gazdasági tétel azonban a jelen esetben nem találó. A mai viszonyok között a szeszadó emelése természetes visszahatásként csak néhány sztrájkot válthat ki. A munkások a szeszadó emelés fejében annak kétszeresét fogják kiharcolni bérköveteléssel és a kormány szocialpolitikai munkásságát a fogyasztók és vállalatok fizetik majd meg. Általában az aránytalanul magas szeszadónak csak úgy van értelme, ha a boradó megszűnik, vagy jelen-

tételessé válik s az alkohol fogyasztást a borra, mint kevésbé káros alkoholra tereli át. Annak a szeszadónak azonban, mely még ezt sem képes elérni, példa reá a magyarországi helyzet, a fogyasztók elsősorban pedig a munkásnép megszarolásán kívül semmi értelme.

Az alkohol fogyasztás meggátolásának azonban hazánkban még más akadályai is vannak. Mezőgazdaságunk összeforrott a szesztermeléssel és az agrár érdekek legsúlyosabb megsértése volna ezen a téren is az alkoholizmus megszüntetése. Azonban megengedhető-e, bármily anyagi érdek mellett is, hogy ciánkálit szabadon termeljünk és árusítsunk? Ugyebár nem. Nem engedhető meg tehát az sem, hogy az alkohol, e lassan de biztosan ölé s az utódokra is kiható méreg termeltessék és árusítsassék. Sajnos, népünk több, mint két és félszáz milliót költ évente alkohorra. S ezen horribilis összeg ezer és ezer családnak ad kenyeret. Az alkoholfogyasztás tekintélyes csökkenése tehát ezeknek létalapját fenyegeti. Azonban ha az alkoholra fordított összeget más egyebekre, nyers terményekre és iparcikkekre fogják költeni, úgy egyéb kereseti ágak fejlődnek ki és ezek adnak majd kenyeret azoknak, kik alkoholtermeléssel foglalkoztak.

Az alkohol elleni küzdelem sikeres előrehaladását akadályozza az a hajmeresztő tudatlanság is, melyben népeink az alkoholt illetőleg szenved. Nagy bűnök ebből a szempontból elsősorban a szocialistákat terhelik. Az osztrák, német, angol, finn és belga szocialisták már mind hatalmas munkásságot fejtettek ki az alkoholizmus leküzdésének szolgálatában. Mi pedig még azon népek között vagyunk, hol a szocializmus csak béremelésben s a sztrájk adta egyoldalú hatalommal való visszaélésben nyilvánul meg. Azok, kik kezükbe vették szellemi vezetését a népnek, ha igazi népbárátok, tegyenek valamit az alkoholtól való megmenntése érdekében is!

Az alkohol elleni küzdelem természetesen nem léphet fel egyszerre teljes erejében. Nem követelhetjük mindjárt a végcél, mert akkor oly reakciót keltenénk fel, mely az egész mozgalmat tönkreténné. Elsősorban az alkohol ellen indított társadalmi akciót kell erősíteni, támogatni, hogy aztán a politikában lépésről-lépésre kivihassuk céljainkat. Fogyatkozásai mellett is üdvözölni kell tehát az új törvényjavaslatot, mert ez az első lépést jelenti! Csökkenni fogja bár kismértékben az alkohol fogyasztást és a vasárnapi fejbeverések óriási számát, azonban még korántsem jelenti az alkoholizmus legkárosabb hatásainak megszüntetését, mely a faj degenerálásában, a hü-

lyék, epileptikusok és örültek számának szaporításában áll. Ez csak az alkohol fogyasztás teljes megszűnésével érthető el. Talán eljön még az az idő, mikor az a százmillió adó, mely a mai alkoholfogyasztás fenntartója nem lesz életszükséglete a magyar államnak s megszűnhet az élvezeti cikknek elkeresztelt pestisnek pusztítása. Addig is azonban, ha él bennünk az, amit Nietzsche a következő nemzedék szeretetének nevez, harcolunk az alkohol ellen, hogy odakerüljön a gyógytárakba, a ciánkáli, morfium és a többi mérgek társaságába.

B. B.

Széninség és bányajog.

(Figyelemmel a szabolemszegei állapotokra.)

Irta: Dr. Mandel Pál.

Szénpiacunk viszonyai.

4. Sok szó esett a köszénuzsoráról is.

E téren is tapasztaljuk, hogy azonos viszonyok, azonos következményeket szülnek. Tiszta dolog, hogy nem az uzsora csinálja az inséget, hanem megfordítva, az inség csinálja az uzsorát; bűnbaknak azonban, ha szükség áll be, bizonyos oldalról az uzsorát ráncigálják elő, vagy műveltebb hangon szólva: a mozgatókét.

Ezen igazságokat semmi sem tanusítja jobban, mint a mi köszén áraink utóbbi időbeli hullámzás. Amint fokozódott a szénszükség és fennakadt a vasúton a behozatal, emelkedtek azonnal az árak és szidták a fővárosi újságok és az ankétek: a szénuzsorásokat.

Emelkedtek pedig az árak nemcsak a kis szatócsnál, aki pincében kilogrammszámra árulja a szenet, hanem emelkedtek a nagykereskedőknél és a bányákban mintegy kommandóra egyaránt.

Az uzsorát nem abban a kis pincehelyiségben, hanem a felső régiókban, a bányavállalatoknál, a földbirtokosoknál kell keresni és a széndrágaság okait — a szükséglet — kell megszüntetni, akkor meg fog szűnni, mint minden más téren, egy a köszénáraknál is az uzsora.

Mindezen körülmények, azon sokszoros variációiban, amint a napisajtóban tárgyaltuk, hozzávéve még az elmúlt 1906—7. évi hosszú telet is — kisebb-nagyobb mértékben — mindmegannyi elfogadható okai lehetnek a köszénárak hirtelen felszökkenésének és valamint hogy ezen okok kipuholására a sok újságeikkre és ankétre sem volt szükség, úgy feltehető országos ügyeink intézőiről, sok ta-

vészi pompa és káprázatos ragyogás központja a király, miéértis az udvarhölgyek szivébe titkos vágy lopózik a királyi „kegy” elnyerésére. Hány sziv perzelődik meg a forró, kékvérű szerelmi lángban? Hány naiv epizód fejlődik egy táncközben meggondolatlanul elrebegett szerelmes eskü miatt bánatos regénnyé, melynek utolsó fejezete a chailloti St. Marie kolostorban játszódik le?

A sok pástoridyll után a napkirály La Vallière asszony hálójában marad s vele éli át bohó ifjúságának első szenvedélyes szerelmi regényét, mely ismét a kolostorban ér végeti La Vallière utóda, a gonosz Montepan asszony után, ki mérgezési és egyéb anarchista műveletei miatt kegyvesztett lön, Maintenon asszony aranyozza be XIV. Lajos eseményekben gazdag életének végső napjait. Ő a napkirály utolsó szerelme, majd titkos felesége, kihez hü is marad utolsó leheletéig.

Azntán XV. Lajos folytatja ezt az életet. Az ő udvarában már hivatalosan elismert sőt mindenható tényező a királyi szerető. Pompadour marquise valóságos zsarnokká nővi ki magát a rokokó udvarban, miniszte-

reket, püspökeket sz ki és csap el, grófi, hercegi címekeket szónányoz, sőt egy rosszul sikerült élc miatt Franciaországot hét éves háboruba kergeti. De hát ki ne olvasott volna az örökifju, csodaszép Pompadourról? Az ő halálával megüresedett „állás” einyerésére egész Frankhon szépneme száll sikra, mely küzdelemben végre is Du Barry grófnő lesz a győztes.

A véget nem érő ünnepek mámorát azonban kellemetlen besugások zavarják meg, de csak néhány percre, a király mosolyog, midőn azt hallja, hogy a nép nyomorog. éheznek és sehogysem látja az égen egyre tornyosuló, vészterhes felhőket.

Szinte megváltás volt a francra népre a körülrajongott XVI. Lajos trónralépte. Versaillesben élül a zaj, bezáródnak a Parc-aux-Cerfs (a titkos kicsapongások színhelye) rejtékajtai, a király rajongva csüng gyönyörű feleségén: Marie-Antoinetten, kinök boldog leánykori álmai teljesülnek, midőn férje felépített a kis trianóni kéjklatot, hol távol az udvar nyugós illemszabályaitól, azt tehet, amit akar. Itt a Temple de l'Amour, melynek rózsabokráit izzó, reszkető kezekkel

tépdésik a légyottra váró troubadurok. Amott a parasztkunyhókból felépített Hameau, hol az udvarhölgyek pórúhába öltözve, pástorjátékokkal s ártatlan szindarabokkal mulattatták Marie—Antoniettet, ki maga is négy ízben szerepelt e műkedvelői előadásokon. S hogy mil elragadó volt ily környezet közepe az ártatlan lelkü, finomérzésü királynő, azt Watteau-nak, a híres rokokó festőnek csodaszép képein láthatjuk.

De ezek a naiv, kedves szórakozások sem tarthattak örökké. A párisi lázongók zaja feldulta a trianoni magány édes csöndjét XVI. Lajos nem szórta a milliókat, nem tartott szeretőket s ezzel ugylátszik, eljárt szotta a királyi tekintélyt. A nép, mely szótlanul nézte Maintenon és Pompadour királyi kedvesek milliókra rugó tékozlásait, most drágának találja Marie—Antoinette ezen egyszerű kedvteléseit is.

Szomorú napok viradtak Versaillesra.

Az amugy is felizgatott nép rágalmakkal illeti az udvart, a királyság összedül s a jólelkü, ártatlan királyi család a Convent itélete folytán a vérpadon hal meg s vele együtt a rokokó éra is.

Telefon sz. 129.

ŐSZI UJDONSÁGOK

Telefon sz. 129.

női ruhadiszkekben már megérkeztek

KOHN IGNÁTZ női-, férfidivat és rövidáru üzletében NYIREGYHÁZÁN városházpalota.

nácskozás nélkül is az, hogy amennyire az említett okokról tenni lehet, meg is lesz minden téve, a célból, hogy hirtelen áremelkedés, legalább a már létező áron túl, be ne álljon vagy éppen a széninség ne ismétlődjen.

Arról természetesen nem tehet senki, hogy kemény, hideg és hosszú tél be ne álljon; viszont sajnós, tettek arról az elemek, hogy ez évben kalászos növényekben mintegy 25 millió mm. kevesebb termésünk lévén, kocsihány beállni nem fog.

Mégis helyén lenne valamely hatályos övintézkedés, amely előre nem látott, de mindig beállható szükségnek elejét vehetné.

Mintegy négy évvel ezelőtt, nagy aszály folytán az ország nagy részében kivészett a burgonya és a kukorica. Tallián Béla, akkori földművelésügyi miniszter, a szükségét előre látván, egyik előkelő nagy bank, mint bizományos közvetítésével, csendesen, minden zajt kerülve, több millió korona áru burgonyát és kukoricát vásároltatott össze és szállított szét azon vidékekre, ahol a szükség előre látható volt, különösen Erdélybe. A kukoricát akkor Magyarországra a messze tengerentúlról, több százezer mm. mennyiségben, La Platáról hozták be. És ime, kora tavasszal a veszélyeztetett vidékek el voltak látva a két cikkel, élelemnek és vetőmagnak valóval, az önköltségnek megfelelő vagy legalább ehhez közel járó árakon.

A sok eszköz között, amelyek a pillanatnyi szükség elhárítására alkalmasak lehetnek és szóba hozattak, alkalmas eszköz lenne, már előre, akár bel-, akár külföldi néhány millió mm. szemet az országban, különböző emporiális helyeken leraktározni és e raktárból szükség esetére, alkalmas időben, önköltségen vagy akár ezen alul is elárúsítani.

III.

Bányajogunk megváltoztatása.

A szóba hozott kiegészítő módok azonban, eltekintve attól, hogy sok pénzbe kerülhetnek, csak időként jöhetnek alkalmazásba, állandóan a helyzetet segíteni nem fognak.

Ha egyáltalán lehet szénszükségletünk baján segíteni — feltéve, hogy igaz, amit geológusaink vallanak és a tapasztalatok igazolnak — hazánk területein széntartalmu rétegek nagy mennyiségben vannak: akkor célunkat a földben levő kincs kihasználását — csak akkor érhetjük el, ha bányajogunk hibáinak kiigazításáról gondoskodunk mielőbb.

Első fejezetünkben említettük, hogy Poroszországban 1905. évben törvény alkottatott (Lex Gamb), amely szerint kőszénre a bányadományozás két évi zárlattal be lett szüntetve. (Folytatása következik.)

A versaillesi kastély és a két Trianon a forradalom után 1794-ben a francia nemzet tulajdonába megy át, később Napoleon lakja. Ma olyan, mint egy ereklye-muzeum, melynek falait ékesítő képeiről ez a rokokó-dráma sir le ránk ezer és ezer változatban. Valamikor itt is oly dus volt az arany, mint II. Lajos bajor király herrenchheimseei palotájában, (melyet a Szabolcs f. é. 31-dik számából már ismer szives olvasónk), de ma már fakóvá, kopottá tett az idő, meg a hetvenes években bekvártélyozott német katonaság.

A gazdag képgyűjteményből Vigée Lebrun asszony poétikus képe hatott rám legjobban, mely három kis gyermekével ábrázolja Marie-Antoinettet. A királynő bájos arca álmodozón néz felénk. S amint nézem, nézem ezt a gyönyörű Madonnát, mintha szeméből a rokokó világ utolsó, bágyadt fényü sugara lopodznák szívembe.

Sereghy Elemér.

Pénteki levél.

A kolozsvári ítélet

Ezen a végtelen nagy és végtelen sok formájú földön, ezek között a tengersok, és egymástól olyan nagyon különböző erkölcsi felfogású emberek között mindent lehet helyrehozni, kipótolni, nélkülözni, egyedül az életet nem.

Azonban hát, jövátelhetetlen, helyrehozhatatlan, kipótolhatatlan testi halálra nem is ítélte a kolozsvári közvélemény — az akkori — azt a négy embert, Csak: erkölcsire.

Ez pedig ebben az esetben: csak. Mert akit ért, voltaképpen nem most érte. Akkor, az első font hust elkezelte. Akkor kezdte ki, azzal az első fonttal, a tulajdonképeni erkölcsi egészségét. És akkor mégis, igen nyugottan élt, minden kellemetlen érzés nélkül tovább az emberek között, akik becsületnek tartották őt, mert — nem tudták, hogy nem az.

Csudálatos seb az erkölcsi seb. Csak a más szemével látva fáj. Mig rejtve tudják, vagy legalább is hiszik az emberek, addig vigan viselik. Hanem amint kitudódik, akkor nincsen más menekvés a halálnál. Miért? Elvesztette a pozícióját a kolozsvári kórházgondnok? Nem süvegelik a kolozsváriak? Riadót fuvat egy két ujság? Elég nagy a föld. Mehetett volna más világ részbe. Kezhetett volna új életet. Hogy a nehéz? Hogy ez lehetetlen? Hja kérem, mindezt ott kellett volna meggondolni, annál az első font husnál.

Hogy pedig a tömeg, mikor nem egy művelt, kifomált, kicsiszolt, kicsivilizált erkölcsi érzékű ember, hanem amikor tömeg, amikor hirtelen lepi meg egy-egy impresszió, amikor a lelke fenekére vág egy-egy éles ütés, hogy akkor kitör belőle az ősi, semmiféle művelődéssel teljesen soha ki nem ölhető bosszúvágy: azon nem lehet még csak csudálkozni sem.

Azon inkább, hogy ugyan mit zúgnak megbotránkozva a halottak, hogy az a haragjában feldühödött, de kivételképpen most nem meg tévesztett tömeg, most az egyszer az Abbás fiára kiáltott „feszisd meg“ et.

*

Szeretném nagyon, ha a nyiregyházi póstafőnök ur beállana egy kis félnapra ujsághordónak.

Nem kívánok én állati munkát. Hiszen ezt emberek végzik Négyen. És van Nyiregyházának körülbelül hetven nyolcvan utcája, mind igen vegyesen meglakva urakkal és parasztokkal. Tehát aligha rosszul számítok, ha legalább hatvan ucára teszem az ujságosok területét. Ebből esik egy-remásra tizenöt utca fejenként. Mármotan hogy valami tizenöt ucát egy délután beszaladgáljon — nyiregyházi utcákat, amiken a házakat tudvalevőleg félméteres kapuknál valamivel hosszabb udvarok választják el — s közben közben még a házakba is bemenjen, néhol emeletet megmásszon, máskor csukott ajtókat zörgessen, emellett még a címeket is elolvassa az ujsághordó, hát már ez csakugyan képtelenség.

A táviratok kihordására biciklis emberek vannak. Pedig a táviratok legtöbbje üzletembereknek érkezik, akik leginkább a város közepén laknak. A városszéli utcákon biciklis póstat látni, majdnem nagyobb eseményszámba megy az utcakölyök előtt, mint egy automobil. Ujságja azonban minden intelligens embernek van. És megszoktuk már, hiába, olyanforma szinte, mint a levegő. Valósággal fuldoklik az ember, az ujsághoz szokott ember utána. Azonban várhat esti hét-nyolcz óráig, amire kiér hozzá kifáradva vagy össze fagyva a kihordó.

Ami persze a címzettnek teljesen mindegy. És bizony olyan takarosan összeszido-

gatják néhol — én magam is — az ujságost hogy az a szerencsétlen azt se tudja hirtelében, fiú-e vagy lány.

Nem tudom, mikor szervezték az ujsághordást így, azt sem, vajjon azóta az ujság-előfizetők száma, vagy az utcák illetve a város területe növekedett-e ilyen hatalmasan De a mostani állapot tarthatatlan, az világos S mert az előfizetők számát leszállítani illetve az utcákat és a várost kisebbre venni kicsit bajos dolog, egyedüli megoldás az ujsághordók számának emelése lehet.

Közönség köréből. *)

Nagyságos Szerkesztő Ur!

Kivánsága folytán egyelőre beszünitem cikkezésemet, azon reményben azonban, hogy mód adatik állításaim valódiságának gazdag tárházával a bíróság előtt megjelenhetni.

A Szabolcsvármegye f. hó 16-án megjelent számában, ezen lapnak eddigi nyelvezetén írva vad förmedvény jelent meg Tóth Sándor nyomdásztól, újból ellenem.

Szegény m. k. államvasut! Állandóan kocsizavarokkal küzd és ennek dacára Nyiregyházán egy kis pausalés laposkát kénytelen tartani, melynek még a nyomdász is hasárokban nyiltterezik a kontójára. Szomorú jelenségnek tartom, hogy Belényesen és más, nemzetiségek által lakott vidékeken akkor nélkülözi a magyar sajtó az állam hathatós támogatását, amidőn a legmagyarabb vármegyében, az ellenzék fészkeiben segíyeznek hirdapöt. Nálunk pedig fizetett sajtóra szükség nincs, ezt beláthatja mindenki. Szabolcsban nem törnek az államegysége ellen, nem üldözik honában a magyart. Mäskülönbén a legújabb kirohanás egy felhüült ember agyának a szüleménye, melynek tulajdonosával s emmi dolgom nem volt és vad támadásáért majd a bíróság elé állítom, hogy neki is bemutatkozhasam.

A zárszó jogánál fogva engedje meg Nagyságod, hogy dr. Szabó László urnak röviden válaszolhasak. Ez elől az ügyvezető ur nyilatkozatával ugyan az ajtót becsapta, de én személyem iránti kötelességemből kifolyólag semmiesetre ki nem térhetek a válaszólas elől. A közérdek is megkivánja, hogy a kérdést e helyen egészen tisztázva állítsam a közönség elé.

En azt állítottam és állítom, hogy Vajda a Tulipán-egyesülettől 900 koronán felüli összeget kapott, melynek igazolására tanukul Vajda Dezsőt és Tót Sándort hívom fel, akik ezt nyilvánosan kürtölték.

Továbbá állítom, hogy Tóth Sándor nyomdász nyilatkozata szerint a Tulipán-egyesület nemcsak 1500 példányt rendelt a saját lapjából, hanem 1500 p. Szabolcsvármegyét is készítettett s ennek dacára összesen sem tud 60 korona költségnél többet kimutatni. Ez alapon tettem szövé, hogy az egyesület illetéktelen kezekbe nagyobb, 2200 koronára tehető hasznöt juttat, mellyel néhány szegény kisiparost segíyezhetne.

Az ügyvezető ur érveimre burkoltan bár, de félre nem érhetően, kijelenti, hogy a sajtó a hasonló kérdések felvetésére nem illetékes. Bocsánatot kérek kifejezésemért, de az ügyvezető ur ezen kijelentése, mint tekintélyes jogásztól eredő, nagyon meglepett, mivel idáig a sajtót legmagasabb fórumnak tartottam. és ugy képzeltem, hogy a nyilvánosan tett felszólas bármily oldalról jöjjön is, meghallgatásra talál. Különösen áll ez akkor, ha az az elhangzottakat tárgyalja, amely felett mai formájában napirendre térni nem lehet.

Egyelőre elég ennyi!

Dixi et salvavi animam meam.

Merkur

a M. V. E. tagja.

*) E rovat alatt felszólamlásokat díjtalanul közlünk, de a felelőség a beküldöt terheli.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerüzletekben. — Ára Övegenként 4.— korona.

HIREK.

Fa- és széninség!

A fák lombjai hullani kezdenek, a napalok rövidülnek, közelg a tél a maga nyomorával. Az élet szerföltött megdrágult; különösen az ideai rossz termés folytán a gabona és liszt ára szerföltött emelkedett.

Azonban aránytalanul emelkedett a fa és szén ára és a középosztály és a szegény emberek remegve gondolnak a télre, hogyan fogják tudni szükségletüket fedezni.

Mi itt a teendő? Az egyesek gondoskodjanak már jóelőre téli szükségleteikről, hogy a tél hidegét kizsákmányoló spekulánsokra ne legyenek ráutalva. Sajnos, hogy a legtöbb ember és különösen a legszegényebbek, kiknek legnagyobb szükségük volna — nem rendelkeznek a szükséges pénzzel és helyiséggel, hogy megfelelő készletről gondoskodhassanak.

Jó példát mutatnak fel a tisztviselők, kik alkalmi társulás segítségével igyekeznek olcsóbb tüzelő anyaghoz jutni.

Azonban, tekintve, hogy az óriási erdők nagy része igen gazdag, vagyis tulerős kezében, a szénbányák nagy része igen hatalmas részvénytársaságok kezében van, tekintve, hogy ezek kizsákmányoló tendenciái ellen az egyesek a sikernek kilátásával csak úgy vehetik fel a küzdelmet, ha az államhatalom és a helyi hatóságok a gyengébbet támogatják, ezeknél indokoltnak tartjuk, hogy az államhatalom és a helyi hatóságok a trösztök szervezett hatalmát meggyengítsék s a fogyasztó közönség jogos érdekeit előmozdítsák. Részünkről a fakereskedők karteljét is eszközöznünk tartjuk arra, hogy a faárát mesterségesen megdrágítsák.

Az államnak gondoskodnia kell, hogy a rengeteg őserdők hozzáférhetőek legyenek, gondoskodnia kell, hogy a fa és szén akadálytalanul szállítható legyen; a vasúti tarifákat a minimumra leszállítani, az állami szénbányák üzemét szaporítani és gondoskodni, hogy egészséges konkurrencia léte-süljön.

Hogy a helyi hatóságok is tehetnek valamit a baj enyhítésére, azt Budapest és Kecskemét városok példája bizonyítja.

Vajjon Nyiregyháza város kiváló polgármestere és érdemes tanácsa nem találják elérkezettnek az időt, midőn a nagyközönség érdekében akciót kell kifejteniök?!

Megyegyülés. Szabolcsvármegye őszi rendező közgyűlését jövő jó 8-án tartja meg. A tárgysorozat most van összeállítás alatt.

Képviselői közgyűlés. A város képviselő-testülete tegnap délután ülést tartott. Fontos tárgy nem került elintézés alá.

Istenhözadót mond ezen az uton a nálunk köztisztelőthez állott kir. alügyész ur, Bors János, ki Szegedre lett hasonló minőségbe áthelyezve, mindazon ügyvéd és más ismerőseinek, kiknél az idő rövidsége miatt bucsulátogatást nem tehetett.

Felszentelés. Mult vasárnap délelőtt szentelte fel Petrovics Gyula apátlébános a királytelki szőlőskertben a róm. kath. egyház által létesített új iskolát.

Eljegyzés. Szilágyi Mihály helybeli ekegyházas eljegyezte Jászay Arankát, Jászay Bertalan jegyző leányát Mándokon.

Esküdtel. A nyiregyházi rk. esperesi kerület tanítósa csütörtökön d. e. 10 órakor tette le az 1907. évi 27. t.-c. által előírt tiszti esküt Nyiregyházán a rk. iskola egyik termében, a kir. tanfelügyelő, Petrovics Gyula esperes s az illetékes lelkészek, mint iskolaszéki elnökök jelenlétében.

Közszemlére való kitétel. A vármegye jövő évi költségvetését jövő hó 1-éig a megyeházán közszemlére tették ki. Felszólamlásokat ugyanazon hó 3-áig lehet tenni.

Pályázat. A hivatalos lap szept. 18-iki számában közzétett hirdetés szerinti a nyiregyházi kir. ügyészségnél alügyési állás üresedett meg. Pályázati idő 14 nap.

Táncmulatság. Egy nagyon szépen sikerült mulatság folyt le e hó 14-én a Korona szálló disztermében. Az országos vasúti szövetség nyiregyházi kerülete tartotta meg táncestélyét a vasutas árvaház javára. A mulatság bevezető része a debreceni vasutas dalkör 3 szépen előadott száma volt, mi Elefánti Géza karnagy vezetőképességét és zenei érzékét dicséri. Ezután tánc következett s Terpsichore bizonyosan tapsolt örömeiben látva a vidáman és fesztelenül lejtő párokat. Ott voltak az összes v. tisztek családostól is szeretett főnökükkel, K. Polinszky Ágost főellenörrel és nejeivel, egy végtelenül kedves és finomlelkű uriaszsonnyal az élén, kik tekintve a mulatság jótékony célját, maguk jártak jó példával elől az est sikerének előmozdításában. Reméljük, hogy derék vasutasaink ezen est sikerén felbuzdulva, gyakrabban fognak mulatságot rendezni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy a vidéki vállalkozók a tárcája körébe eső építkezéseknél bánatpénzüket bármely adóhivatalnál letétbe helyezhessék.

Háztartási iskolák. A felállítani kívánt közös háztartásokkal kapcsolatban a Magyar gazdaszövetség háztartási iskolákat szervez, ahol a fővárosból vidékre küldött leányokat kívánják a háztartás ezer ágazatába bevezetni.

Az orsz. magy. gazd. egyesület a földműves iskolák növendékei számára tett 3 darab 240 koronás ösztöndíjra pályázatot irt ki. Pályázni f. hó 30-ig lehet. Felvilágosítással helyben a gazdasági egyesület szolgál.

Közjegyzőség Tiszalőkön. Tegnapelőtt Tiszalökről 10 tagú küldöttség tiszteleggett az igazságügyi miniszternél, melynek nevében Dömötör György kérte Tiszalőkön egy közjegyzőség felállítását.

Nyilvános köszönet. A magyar kor. orsz. vasutas szövetségének nyiregyházi kerülete által e hó 14-én a Korona-szálló disztermében a vasutas árvaházi alap javára rendezett estélyen felülfizettek: Zsidovits Ilona 8 koronát, K. Polinszky Ágost 4 koronát, Bogár Lajos, Jánosy Miklós, Papp Bálint 3—3 koronát, Satz István 6 koronát, Friedmann Jakab, Krautz Zsigmond 5—5 koronát, Simkó Mihály, Marozsányi József, öz. Jóna Mihályné, Szénffy Kálmánné, dr. Stark Sámuel, öz. Lenhard Györgyné 2—2 koronát, Butyán László, Sarkadi Adolf, Machnyik József, Csizák József, Linkai Erzsébet, Szénfy nővérek, Pipcsák István, Ordelt Márton, öz. Kégl Zsigmondné, Oder Józsefné, öz. Navrátil Jánosné, Egri János, Lőrinczi Ferenc, dr. Lefkóvits János, Hurai Dániel, Estók Károly 1—1 koronát, Ripper Ilonka, N. N. 40—40 fillért. Jegyeiket megváltották: Kriston Ferenc, Baruch Arnold 10—10 koronával, Szopkó Dezső, Gönczi István, Bleuer Bernát, Hercz Pál, Rosenthál Ferenc, Altmann Sándor, Irsai és társa 5—5 koronával. Juhász Etele, Mandl Emil, Lichtmann Dezső 4—4 kor. Mándy György 6 koronával. Fogadják mindannyian nemes lelkü adományaikért az elnökség hálás köszönetét.

Kongresszus. A rendezetttanácsú városok polgármesterei f. hó 15-én kongresszust tartottak Esztergomban. Önálló városi törvényt és a fizetésrendezést kívántak. Városunkat Májerszky Béla képviselte, akit az albizottságba is kiküldtek, ahol több ízben tett tanúságot széleskörű tapasztalatairól.

Árpád-ünnep. A Pusztafényen f. hó 15-én rendezett országos ünnepélyen megyénk is képviseltette magát, Gróf Vay Gábor, Mikecz Dezső és Kállay András jelentek meg a „mindig kuruc vármegye” nevében.

A miskolci cs. k. loávató bizottság okt. 11-én a Bundi udvarán lóvásárlást tart.

Agyonvert ember. Bogatról írják, hogy Somogyi Bertalan jó módú gazdát szóváltásból kifolyólag a korcsában agyonverték. A tettesek nyomozása folyamatban van.

A városi hatóság figyelmezteti a lótaratókat, hogy az állam f. hó 25-én a Bundi udvarán ménvásárlást tartat.

Kéménytűz. Kedden a Koronában kéménytűz támadt, de a tűzoltóság idejében lokalizálta.

Nincsen sertésvész. Az előfordult sertés-megbetegedések következtében híre ment, hogy a hetivásárt betiltják. Ez azonban nem felel meg a valóságnak.

Nagy tűz. Tegnap este Thasson tűz keletkezett, melyet lapunk zártáig lokalizálni nem sikerült. Részletes jelentés még nincs róla.

Cirkus. Wolfner testvérek igazgatása alatt a napokban a Monarchia legnagyobb cirkusz-vállalata érkezik Nyiregyházára. A Buza-téren felállítandó és 1600 személy befogadására tervezett sáturnak a berendezése a legnagyobb kényelmet fogja nyújtani. A társulat 54 tagból álló elsőrangú művészi csoportja, saját zenekara, balletje pedig gondoskodik az esték élvezetessé tételéről. A bel- és külföldi lapok bírálatai alapján különösen kiemeljük a kerékpárművészeket, a korcsolyás csoportot, erőművészeket és a különféle tornaszatokat bemutató tagokat.

A csetneki csipke készítésére nálunk is rendeztek tanfolyamot. A növendékeket általunk most arról értesítik a budapesti csipkeverő tanfolyam vezetői: a Szontágh nővérek, hogy bármely mennyiségben vásárolnak csetneki csipkét és a hozzáfutolókat rajzzal is ellátják.

Pozsony—Nyiregyháza—Arad. Aradon egy francia pénzcsoport automobilgyárat létesít. A magyar minta egy példányával a napokban Pozsonyból Győr, Budapest, Miskolc, Nyiregyháza és Debreczenen át Nagyváradig próbamenetet tartanak.

Lóverseny. Egy távirat tudatja velünk, hogy a szatmári lóverseny nevezési idejét ma este 8 óráig meghosszabbították.

Elgázolt asszony. Kurtyán Mihályné juhásznő tegnapelőtt a helybeli piactéren egy taligába fogott lovat hajtott, amely Csizmadia János által szállított bóröndöktől megijedt és a taligát felfordította. Kurtyánné sérülése életveszélyes.

Athletikai vereny Debreczenben. Debreczenben e hó 15-én megtartott országos athletikai versenyen a helybeli Torna- és Vívó egyesület is képviseltette magát. Athletaink igen szép eredménnyel jöttek haza s következő versenyszámokban győztek: Sulydobó csapat versenyben a csapat II-ik lett, az egyéni sulydobásban Kirchoffer Kálmán II-ik lett; sulyemelésben szintén II-ik lett Kirchoffer, helyből magas ugrásban III-ik lett Pirnyik Andor, a diszkosz dobásban III-ik lett Kirchoffer, a gerelyvetésben II-ik Kirchoffer, III-ik Matulka lett s az I angolmérőföldes stafétaversenyben II-ik lett a nyiregyházi staféta; összesen 15 érmet hoztak derék athletaink.

Lopott ló. Vizaknai György nagyállal lakos lova elveszett. Valószínűleg a közelben tartózkodó cigányok vették pártfogásukba.

Elveszett. Kanalas József nyiradonyi kisgazda nyomtalanul eltűnt. A körözést folyamatba tették.

Szökött tolonc. Valenti Mirek galíciai illetőségű csavargó Tiszalök toloncházából megszökött.

Bérbeadás. Balkány vásárvámszedési jogát f. hó 23-án adják bérbe.

Cséplőgépekre szabad megrendelést gyűjteni. Ezt az elvi határozatot amiként arról a debreceni k. és i. kamara 9018. sz. a. lapunkat értesíti, a kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetről kifolyólag 65,468—907. sz. a. mondta ki.

Pontos
kiszolgálás!

Az iskolai idény alkalmából ajánlom a n. é. közönségnek dusraktáramat: **uri, női és gyermek fehérneműek, harisnyák, keztük, zsebkendők, ruhadiszkek és minden e szakmába vágó cikkekben.**

STERN SÁNDOR uri és női divatüzlete
Nyiregyházán, Pazonyi-utca 2.

Olcso
szabott árak!

Védekezés a himlő ellen. Nyiregyháza város polgármestere valóban üdvös rendeletet adott ki, amidőn kedden a tisztviselőket, csütökön pedig a város összes szegődvényeseit, himlő ellen beoltatta. Az iskolákban a kerületi orvosok most végzik az újraoltást, melylyel egyidejűleg dr. Konthy a postásokat, vasutasokat és a nagy közönséggel érintkező hasonló foglalkozásúkat oltja be. Ezután az orvosfőnöki irodában jelentkező magánosokat látja majd el védőoltással.

Téli menetrend. A kisvasutak igazgatósága véglegesen megállapította a vasut téli menetrendjét. A statisztikára támaszkodva elhatározták, hogy helyközi forgalomba 5 vonatpárt indítanak, amelyből 2 csak a Nyiregyháza—Nagyhalász közötti forgalom lebonyolítására fog szolgálni. A városban 30 helyi menet lesz.

Építés. A nagyváradai pt. igazgatósága a napokban megkezdte a nyiregyházi telefonhálózat kibővítését. Ezzel megszünteti a közönség által hangoztatott különféle panaszokat.

Gondnokság. A helybeli kir. törvényszék Grósz Mór né rakamazi lakos nőt és Weisz Sámuel kisvárdai lakost gondnokság alá helyezte.

Himlősök bejelentése. Vármegyénk hivatalos lapja f. hó 19-én egy belügyminiszteri rendeletet közöl, amelyben elrendelte a hólyagos himlőben való megbetegedéseknek azonnal való bejelentését.

Cigányok garázdálkodása. Tegnap virradóra Duleba István és Bogara Jánosné alsópázsiti lakosok kárára a kóborcigányok nagymennyiségű élelmiszert elloptak.

Nélkülözhetetlen szükséglete ma már minden művelt embernek az újságolvasás. A hosszú téli esték beköszöntése előtt szolgálatot vélnék hát tenni t. közönségünknek, ha figyelmét a legválogatosabb és legbővebb tartalmu napilapra hívjuk fel. Ez ma kétségtelenül a *Pesti Hirlap*, mely minden tekintetben első helyen áll a napi sajtó termékei között. Független és szókimondó újság, oly speciálisokkal és előnyökkel, melyek a legnagyobb kedveltséget szereztek meg és biztosítják neki a magyar olvasóközönségnél. Speciálisai: az aktuális társadalmi kérdések élvezetesen tárgyaló *Esti levelek*, a szellemes *Kis komédiák* és egyéb humoros cikkek, a kedvenc olvasmányul szolgáló, közhasznú *Szerkesztői üzenetek* oly bőségben naponta hogy az páratlan a sajtóban; az eredeti tárcákon felül minden nap egy külföldi írótól való rajz vagy elbeszélés; *apró hírdéseink* rengeteg tömege egyuttal azt igazolja, hogy legelőnyösebb a *Pesti Hirlapban* hirdetni, mert ennek van legnagyobb olvasóközönsége. Előnyei: egy nagy képes naptár, melyet minden előfizető karácsonyi ajándékul kap s egy *divatlap*, melyet az előfizető mérsékelt áron rendelhet meg. Aki a *Pesti Hirlap* nagy képes naptárát az 1908. évre ingyen és bérmentve megkapni óhajtja, az már most fizessen elő, mert az ajándékra igényt csak azok tarthatnak, akik legalább negyedév óta megszakítás nélkül előfizetői a lapnak. A *Pesti Hirlap* ára egy hónapra 2 kor. 40 fillér; negyed évre 7 korona; a *Divat Szalon* című nagy és díszes kiállítású divatlappal együtt negyed évre csak 9 korona. A *Pesti Hirlap* kiadóhivatala Budapest, V., Váci-körut 78.

Tüdővész gyógyítható. Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dieteikus kura, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellyel azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a bükkfakátrány-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jó ízű — a „Sirolin Roche”, a creosot-preparátumok ideálja, mely minden gyógyszertárban kapható.

Felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét Virányi Rózsi fővárosi zenetanárnő hirdetésére, ki városunkban zeneiskolát nyitott.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és emulsióremeltő kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

Jó házi koszt kapható kihordásra is. Özv. Bacsó Jánosnál Honvéd-u. 5 szám.

Az Alexin Zsirművek által a pécsi kiállításán felállított pavilonban a látogatóközönség „Alexin” növényzssirral készített zsirművek és „Kalács-Alexin” növényvajjal süített süteményeket ingyen izlelhet meg. A nagyközönség fokozott fogyasztással adja jelét annak hogy az „Alexin” gyártmányokat a legjobbnak ismeri el.

Hát valóban jók? *Fay igazi Sodeni ásvány-pasztillák?* Ezek egyszerűek, mondom Önnek. Magamfajta embernek sokféle gyógyszer áll rendelkezésére, de nagy előszeretettel használom *Fay igazi Sodeni ásvány-pasztillát*. S aztán, aki egyszer vett belőlük, az újra jön; vannak bevőim, akik az egész éven át csakis a pasztillák miatt jönnek az üzletembe; heti eladási cikkeim közül fogynak legjobban *Fay igazi Sodeni pasztillák*. Tessék kérem, egy skatulya csak 1.25 K-ba kerül. Minden gyógyszerárban, droguériában és ásványvízkereskedésben kaphatók. *Ausztria—Magyarország vezérképviselősege: Guntzer W. Th. Wien XII., Belghoferstrasse 6.*

Ötös szám. Ezen egyszerű elnevezés alatt jött forgalomba és vált általánosan ismertté és kedvelté azon pompás kávékeverék, mely Cuba, Gyöngy, Jáva és Moccának szakszerű vegyítése s naponként frissen pörköltve 2 frt 30 krért kapható Hoffmann Adolf üzletében.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivatosabb női costümöknek való kelmék kaphatók.

Üzlet áthelyezés. Bartsch Ottóné divattermék Szarvas-utca 5. szám alá (az izrelita templommal szembe) helyezte át.

Salon és kerti tűzijátékok, bortaposó zsákok, gyorsan száradó padló lakk (honf gyártmány) tartós és tükrfényű. Ugyszintén az összes csakis legjobb minőségű fűszerárak beszerezhetőek olcsóbban mint bárhol Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán. (Volt Török Péter féle üzlet).

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Abban a nagy sajtóháboruban, amely most a „Szabolcsvármegye” és a „Szabolcs” hasábjain folyik, nekem is juttatott a rosz-hirű és roszszájú fáma némi szerepet, amennyiben engem a támadó vezérkar portyázó és csatározó csapatjának fejevé telt. Ezzel szemben kijelentem, hogy elejétől kezdve csakis csendes nézője voltam ennek a harcnak. Egyetlen egy sor irással sem támogattam a Szabolcsot, sem akkor, amikor az offenziv csatározást megkezdte, sem akkor, mikor defenziv álláspontra helyezkedett. Hogy a Szabolcs részére több, mint félv óta egyáltalán egy sor írást le nem adtam, tudhatja Vajda Dzsó ur éppen olyan jól, mint mindenki, aki a kuliszák mögötti dolgokat ismeri. Ha pedig memóriája a terhes szerkesztési teendők folyamán meggyengült volna, forduljon Schlichter Gyula urhoz, a nyiregyházi hírlapírók érdemes nesztorához.

Blumgrund E.

Házasság.

27 éves izr. vallású férfirokonom részére, ki egy előkelő fővárosi régi vállalat tulajdonosa, kerékek csakis rokoni szivességből házasság céljából vidéki gazdag családdal ismeretséget. Szíves ajánlatokat titoktartás biztosításával Hegyi Lajos címén, Budapest, Kertész utca 39. sz. kérek.

* E rovat alatt közlőtekért nem vállal telölöséget a szerkesztőség.

Előleges jelentés.

GRAND CIRCUS VARIETÉ American.

a Buza-téren.

Jön! Ausztria és Magyarországon legnagyobb és legmodernebb ilyenmű vállalat. **54 személy**

mind elsőrangú kül- és belföldi művészek és művésznők.

BALLETT és saját zenekar.

Amerikai vízmentes sátor, amely 1600 személyt foglal magába és 6 óra hossza alatt lesz felállítva.

Villanyvilágiás. Oly újdonsági és elegáns műsor, amilyen ezideig még Nyiregyházán nem lett bemutatva. Bővebbet az akkori falragaszok.

Kiváló tisztelettel

WOLLNER FIVÉREK, igazgatók.

Uj elektrotechnikai üzlet megnyitás!

Elvállalok helyben és vidéken szakmámhoz tartozó mindennemű munkák végzését u. m. villamos világítás berendezését, villámhárítók, telefonok, villamos számjelzők felállítását, saját rendszerű elemmel bíró csengők készítését és jókarban tartását. Raktáron tartok különféle telepeket, csengőket, zseblámpákat, kerékpár lámpákat és villamos nyakkendőtűket stb. Egy tanuló felvétetik.

HANKÓSZKY GYULA Nyiregyháza, Vasuti-ut 2. sz.

VIRÁNYI RÓZSI

okl. zongoratanárnő

ZENEISKOLÁJÁT

Iskola-utca 3. szám alatt szept. hó 3-án megnyitotta.

Felvilágosítással szolgál naponként délután 3-tól 5-ig.

Kiadó bolt.

A róm. kath. egyház vármegyeháza-
téri bérházában folyó évi október 1-től még
egy bolt van kiadó. Évi bére 400 kor.
Értekezhetni az iskolai tanácsterem-
ben **Adamkovics András** gondnokkal.

Eladó másfélköblös föld

szőlőtelepítésre alkalmas,
a kemecsei uton, az Ószőlővel
szemben.

Értekezhetni **Belfy András** tu-
lajdonosnál, Kemecsei-ut.

Német- és angol nyelvoktatást

elvéllal jutányos áron

Blumgrundné-Kassovitz Amália

tanítónő

NYIREGYHÁZA, SELYEM-UTCZA 39.

KALÁCS ALEXIN

LEGFINOMABB
KOKUSZVAJ
TELJESEN PÓTOLJA A
TEA-VAJAT

FŐZÉS-NÉL, SÜTÉS-NÉL, KIRÁN-
TÁSNÁL ÉS 25% AL SZAPORÁBB
NEM AVASODIK
KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT
ORVOSILAG AJÁNLVÁ
CSAK E VÉDJEGYGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
!! FOGADJUNK EL!!

KAPHATÓ MINDEN FÜSZER
KÉRESKEDÉSBEN

Nyiregyházi Göztéglagyár Részvénytársaság.

• Városi iroda: Városház-utca 7. szám. •

Ajánlja kitünő minőségű:

géppel gyártott tégláit,
géppel gyártott való-
gatott tégláit, ~~~~~
kézzel gyártott tégláit.

Helybeli megrendelések házhoz szál-
littatnak.

Saját sajtólása, kókuszolajból nyert
szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOI”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszsirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

ŐSZI UJDONSÁGOK

női angol és sima costüm és blous szövetek,
blous és ruha selymek, flanelek, barcketek, ugy-
szintén kész női fehérneműek u. m.: női ingek,
háló köntösök, szoknyák stb. cérna és pamut
vászna, fehér és színes asztalkészletek, továbbá
ablakfüggönyök, ágyterítő készletek, szőnyegek
* legnagyobb választékban már megérkeztek *

Ungár Lipót divatáruházában
Nyiregyháza.

Menyasszonyi kelengyék!

Uj találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.

Telefon 125. sz.

Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.

3—4 tanuló
felvétetik.

**Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő
szerkezettel.**

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen ujonnan
átalakítok darabonként 14 koronáért. Ekék s egyéb gazdasági eszközök és
gépek javítása, valamint ujonnan a legjutányosabb áron. Fúrott kutak építése
bármilyen kaliberű csövekkel.

**Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelem-
mel eszközölöm. Kivánatra költségvetéssel készséggel szolgálom.**

Szilágyi Mihály ekegyára és türottkut építési vállalata
Nyiregyháza.

Szélhajtó és gőresillapító

Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéz és emésztést elősegítő háziszer.

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér

— nem küldetik.

Megrendelhető: **JULIUS BITTNER** gyógyszerháza,
Gloggnitz (Nied.-Oest).

SIRKŐVEK

mindenfélé alakban és nagyságban

legolcsóbb áron

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyháza.

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

Hirdetmény.

A nyiregyházi állami, törvényhatósági és városi tisztviselők kebeléből a fűtőanyag beszerzésére megalakított alkalmi egyesülés végrehajtó bizottsága körülbelül 130—150 kocsi 1. osztályu bükk, teljesen száraz tűzifa szállítására s biztosítására pályázatot hirdet.

Feltételek a következők:

Az ajánlattevő köteles a megrendelői mennyiséget 100 mm. tiszta súlyban f. év-
október 15-től kezdődőleg arányos mennyiségben Nyiregyháza állomására szállítani akként, hogy a szállítás november végéig teljesen befejezve, s a megrendelő mennyiség az egyesületnek egész terjedelmében rendelkezésére bocsátható legyen.

Az ajánlat akként terjesztendő elő, hogy abban a fa ára kocsinkint számítva, s a szállítási költség Nyiregyháza állomásig külön-külön részletezve legyen.

Az esetleges szállítási zavarokból eredhető késedelemért a felelősség az ajánlattevőt terheli.

A végrehajtó bizottság fenntartja a jogot arra, hogy a szükséghez képest 1 hónapon belül az alap megrendelés 20% erejéig pót-

megrendelést tegyen s ajánlattevő köteles a pótlólag megrendelendő mennyiséget az alap megrendelés árában és a megrendelés keltétől számítva legkésőbb 6 hét alatt Nyiregyháza szállítva átadni.

A megrendelendő famennyiség ára 2 egyenlő részletben és pedig egyik fele része f. évi november 5-én, másik fele része pedig 1908. évi március hó 5-én lesz az egyesület pénztárosa által ajánlattevő vagy meghatalmazottjának személyes jelentkezésére s kezeihez kifizetve, esetleg megadandó címére postai uton feladva.

A borítékba zárt, s a végrehajtó bizottsághoz intézendő, de *Géczy Géza* árvaszéki ülnöknek, *Nyiregyháza* küldendő, írásbeli ajánlatok legkésőbb **f. évi szeptember hó 24-ik napjának déli 12 óráig** fogadtatnak el, s azok felett az egyesület közgyűlése teljesen szabadon s függetlenül határoz.

Végül ajánlattevő köteles ajánlatának biztosítására az elfogadás napjától számított 8 nap alatt a megrendelt mennyiség árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az egyesület pénztárosánál bányapénzül letenni.

Nyiregyháza, 1907. szeptember 1.

A végrehajtó bizottság.

ad 276/1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szolnoki kir. járásbíróóság 1907. évi Sp. III. 722/3. számú végzés következtében Krausz Lajos ügyvéd által képviselt Gömöri József javára Révfy Károly s. t. ellen 80 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 660 koronára becsült 1 drb zongora, stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. jbiróság V. 183/3. 1907. számú végzése folytán 12 kor. maradvány tökekövetelés, ennek 1906. évi május hó 15. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 kor. 54 fillérben bíróság már megállapított s jelen árverés hirdetés és kitűzésért 8 kor. 14 fill. felszámított költségek erejéig T.-Dadán alperesek lakásán leendő eszközzésére **1907. évi szept. hó 27. napján déli 12 óráig** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt T.-Lökön, 1907. évi szept. hó 3. napján.

Szücsy Béla

kir. bírósági végrehajtó.

Telefon 140.

Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papirkereskedése és könyvkötészete

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.

Nábrádon (Szatmármegye) ca 1500 hold területű

jó minőségű birtok haszonbérbe adandó.

A bérlet átvehető azonnal vagy 1908. január 1-én.

Bővebb felvilágosítást Dr. Hunwald Izidor fehérgyarmati ügyvéd ad.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete
Nyiregyházán.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy az őszi szövetek **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legujabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére **tisztelt vevőimet meghívom.**

Kiváló tisztelettel

GUTTMANN HENRIK.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

HIBJÁN GYULA czégnél **NYIREGYHÁZA.**

Hirdetéseket kedvező árszámítással elfogad a kiadóhivatal.

BUDAPESTEN

AZ EGYSILEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 „ — „
Negyedévre	7 „ — „
Egy hónapra	2 „ 40 „

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala

— Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. —

Eladó csemegeeszőlő.

Mintegy 20 métermázsza kiváló Chasselás csemegeeszőlő és 5 hl. **ó vörösbör** eladó Dr. Zinner Samu ügyvédnél Nyiregyházán.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM ÁTVÉTEL

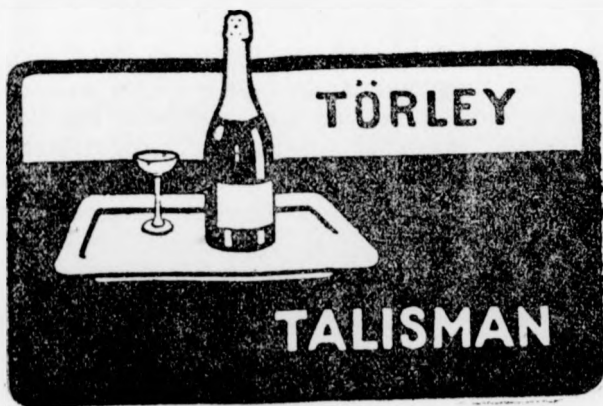
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a volt

Vadnai-féle fényképészeti műtermet átvettem

s azt a kor kívánatai szerint tovább a magam neve alatt vezetem. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Elvállalok minden a fényképészethez tartozó munkálatokat, továbbá nagyítások és házön kívül való felvételek eszközzésését a legjobb kivitelben és jutányos árban.

Tisztelettel **Malachovsky István.**

Káposztát, burgonyát waggontételekben, állomáshoz szállítva, szolid napiárban, bármilyen menyiségben **veszek.**

==== **Cim: a kiadóhivatalban.** ====

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal“ jelzésű üvegekbe más gyártmányu söröket fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal pedig megtévesztve van. Ennélfogva bátorodom a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy csakis az a valódi kőbányai Dréher-féle sör, a mely „Dréher Antal Kőbánya“ jelzésű dugóval van ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jakob,**

a Dréher Antal kőbányai serfőződe szabolcsvármegyei kizárólagos képviselője.

A Széchenyi-tér 3. számú ujonnan átalakítandó házam egyik utcai lakását — esetleg egy üzleti helyiséggel — avagy, egy 4—5 szobát igénylő hivatalhelyiség gyanánt, f. évi november 1-re **bérbeadom.**

Lichtmann Vilmos,
(Gróf Károlyi-ter.)

Köszön, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDL EMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchenyi-tér 8.

Ajánlja új **Viktoria** sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecskavágóit és gőzeséplő gépeit.

Nagyban. Telefon 121. sz. Kicsinyben.

Wassermann Sámuel

üveg és porcellán kereskedése Nyiregyházán.

Ajánlja ujonnan felszerelt s kibővített áru-raktárát, mindennemű **asztali, teás, kávé s mosdó** készleteit, ugyszintén üveg és porcellán háztartási cikkeit. A magyar ezüst valamint lámpa s fémáru-gyár r. t. összes készítményeiből állandó s nagy raktárt tartok.

Elvállal **épület üvegezéseket**, mindennemű **ólomba, rézbe s ezüstbe** foglalt **mű-üvegezéseket, csiszolásokat és javításokat**, melyekre tervekkel, költségvetésekkel s mintákkal szívesen szolgálok.

Nagy raktárt tartok finomabb kivitelű **pala-sander, jávor, narancs, dió, tölgy** és **mahagoni** keretkből, melyek a legizléseőbb kivitelben kerülnek forgalomba.

Nagy választék mindennemű **akvarel és olajnyomatu világi, táj- és szt.-képekben.** Fényképnagyítások kis kép után is, igen jó hírnevű festőművész részére elfogadtatatik s csakis kifogástalan képek szállíttatnak.

Vendéglősöknek és egyleteknek 5% engedmény.

Férfiszövetek

legujabb csikos, koczkás és

==== **sima** kivitelben, ====

legnagyobb választékban, olcsó szabott

==== áruk mellett kaphatók a ====

„**Versenyáruházban**“

Nyiregyháza, Parochi-épület.

Hazai gyártmányok!
Valódi angol kelmék!

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett.

Raktáron tartok a legmodernebb stíli ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legujabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.